

Tilsynsrapport for varslet tilsyn Pilen Bo- og Udviklingscenter 13. september 2007

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn: Pilen Bo- og Udviklingscenter
Lovgrundlag: Pilen Bo- og Udviklingscenter indeholder botilbud i boformer efter §§ 107 og 108, samt aktivitetstilbud efter § 104 i Lov om Social Service
Adresse: Horsensvej 3, 8653 Them / Pilevej 4 a, Salten 8653 Them
Telefon: 87 98 10 18
Mailadresse: Pilen@silkeborg.dk
Hjemmeside: www.silkeborgkommune.dk
Afdelinger / målgruppe / antal pladser: Pilen Bo- og Udviklingscenter er et bo- og aktivitets tilbud til personer med erhvervet hjerneskade og/eller organiske sindslidelser, som har behov for et tilbud i strukturerede rammer. Tilbuddet bestod indtil 1.9.2007 af boligerne Pilevej 4A, Bofællesskabet Horsensvej og Aktivitetscentret. Døgntilbuddene er nu samlet på Horsensvej, Aktivitetscentret er stadig på Pilevej. Aktivitetscentret har for øjeblikket 8 pladser – som alle er besat af egne beboere. Bofællesskabet har 4 pladser, hvor målgruppen omfatter beboere med senhjerneskade og psykiatriske lidelser. Døgntilbuddet har 5 pladser, hvor målgruppen omfatter beboere med senhjerneskade og problematikker indenfor spektret af gennemgribende udviklingsforstyrrelse. Aldersmæssigt spænder beboerne fra midt i 30'erne til midt i 50'erne.

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Tidspunkt og varighed:

Tilsynet fandt sted den 13. september 2007 i tidsrummet fra kl. 8.00 til kl. 16.00 og den 26. september kl. 13.00 til kl. 15.00.

Hvordan er tilsynet forberedt:

Den 29. august 2007 er der sendt brev vedr. tilsyn til Pilens leder Helle Trangbæk Lunde.

Tilsynet 2007 har båret præg af, at Pilen i september 2007 samler sine botilbud på adressen Horsensvej 3. At Pilen pr. 1.1.2007 har fået ny leder efter i et stykke tid at have været uden og at der i 2007 pågår en proces med at opbygge ny kultur og standarder for det pædagogiske arbejde. På trods af at tilbuddet har været igennem og stadig står i en turbulent periode, blev det besluttet at gennemføre tilsynet. På denne baggrund blev der set bort fra fremsendelse af skriftligt materiale og varsling af tilsyn overfor beboere og pårørende.

Af hensyn til de pårørendes mulighed for at ytre sig blev det aftalt, at tilsynsteamet skulle være repræsenteret på et pårørende møde den 26. september 2007.

Tilsynets form:

Besigtigelse af tilbuddet

Dialog med udgangspunkt i tilsynsskemaet.

Deltagelse i pårørendemøde.

Hvem deltog:

Fra tilbuddet deltog leder Helle Trangbæk Lunde, Tillidsrepræsentant Kate Jacobsen og Sikkerhedsrepræsentant Jørgen Nørgård Andersen.

Fra tilsynet deltog lektor Kirsten Højbjerg fra CVU Midt-Vest og socialkonsulent Annette Kristensen Silkeborg Kommunes Handicapafdeling.

På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet:

Under besigtigelsen besøg hos enkelte beboere og overværelse af forberedelse af formiddagskaffe i fælleskøkken.

Har der været samtale med beboere / pårørende:

Der har ikke været samtale med beboere. På pårørende mødet var det muligt for de pårørende at give udtryk for deres mening om tilbuddet.

Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet

1) Mål for det pædagogiske arbejde:

Aktivitetsscentrets udgangspunkt er at tilbyde stimulerende aktiviteter – individuelt tilpasset i strukturerede rammer. Der veksles mellem udendørs aktiviteter, motorisk træning som ridning, svømning og aktiviteter, der vedligeholder og udvikler brugernes færdigheder både kognitivt og socialt. Dette gøres gennem brug af spil, computer, kunstnerisk udfoldelse og støttet socialt samvær.

Botilbuddet er delt i bofællesskabet og døgntilbuddet. Fælles gives der udtryk for, at målet er at være base for 'Det gode Liv' – at der gennem guidning og coaching skabes basis for et hjemmeliv, der fungerer, at der gives mulighed for at bevare og re/etablere relationer og mulighed for generhvervelse af sociale kompetencer.

2) Pædagogiske / omsorgsmæssige prioriteringer:

Fokus er lagt på, at der gennem en overordnet struktur og guidning gives mulighed for at støtte, kompensere og udvikle beboernes færdigheder og give trivsel.

Der arbejdes med at undgå magt og konfrontationer Man går ikke ind i konflikter men ud af dem.

Der gives udtryk for, at der meget tænkes i baner som 'Vær mod andre som du gerne selv vil behandles', at se på den enkelte frem for at se beboerne som en gruppe og der fokuseres på at være åben omkring indholdet i tilbuddet - at kunne stå ved det man gør.

Der udtrykkes fra lederside ønske om at styrke den neuropædagogiske tilgang til beboerne og at sætte fokus på kostens betydning for trivsel og udvikling.

3) Systematik/handleplaner:

Der arbejdes i teams omkring den enkelte beboer og der er kontaktperson ordning.

En gang årligt udarbejdes der handleplan – denne drøftes på et møde med pårørende og kommune. Planen indeholder de langsigtede mål. Planen evalueres og justeres løbende på basis af de observationer teamet gør – der foregår en daglig systematisk registrering af virkning / årsag.

Man arbejder på at udvikle en ny model for udarbejdelse af handleplan og afholdelse af handleplansmøder, formålet er at alle implicerede inddrages aktivt i arbejdet med udarbejdelsen af handleplanen.

Der er skemaer med dagsrytme og ugerytme.

Der afholdes personalemøder dels i teams og dels fælles – her planlægges aktiviteter og der

evalueres på de forskellige observationer – og her gives der sparring. Der pågår kontinuerlige pædagogiske diskussioner ved planlægning af dagens og ugens aktiviteter.

4) Hverdagens aktiviteter

Alle beboere har et dagtilbud.

Derudover er der praktiske opgaver såsom hønsepasning, pasning af udenomsarealer, opgaver i forbindelse med at dække bord, tage af, rydde op og i weekenderne er der mulighed for at deltage i madlavning.

Hvis beboerne magter det, deltager de i rengøring af egen bolig.

5) Eksternt samarbejde

Der er tæt samarbejde mellem dag og døgn tilbud – både for de beboere der benytter Pilens dagtilbud og for den beboer, der har sit dagtilbud på et andet aktivitetstilbud.

Pilen er et tidligere amtskommunalt tilbud og man har i løbet af 2007 arbejdet på at opbygge kommunale samarbejdsrelationer.

Der er samarbejde med Oligofreni klinikken og mulighed for inddragelse af talepædagog og fysioterapeut.

I nærmiljøet bruges Medborgerhuset, svømmehal, Cafe på Vejen. Det afhænger af den enkelte hvilke tilbud i nærmiljøet, der gøres brug af. Hvor det er muligt bruges lokal frisør og tandlæge.

6) Forældre/pårørende

Pårørende er altid velkomne og der arbejdes bevidst med at bevare relationer. Der er ikke et pårørenderåd, men der afholdes med jævne mellemrum pårørendemøder, hvor der informeres om status og nye tiltag.

Der er ikke fast procedure ved indflytning.

7) Sprogbrug og omgangsformer

Sprogbrug og omgangsformer er et fokusområde på institutionen og der arbejdes bevidst med området. Der hentes extern hjælp.

Der har været en hård tone personalet imellem og der arbejdes på at ændre dette.

Der arbejdes med at ændre ironi til humor – da beboerne ikke profiterer af ironi – de forstår det ikke.

Man ønsker at have en arbejdsplads hvor der er plads til uenighed og hvor man kan bruge hinandens forskellige kompetencer.

Der arbejdes ligeledes med omgangsformen beboerne imellem, her drejer det sig om at respektere hinandens grænser og 'territorium'.

8 og 9) Magtanvendelse og klager

Magtanvendelse er et fokusområde på institutionen.

Der er fast procedure for introduktion af nye medarbejdere til magtanvendelsesreglerne.

Der er ikke indberettet magtanvendelser i 2007 – uvist om det er på grund af ukendskab til reglerne – lederen følger op.

Der er arbejdet meget med konflikthåndtering. Dette især på baggrund af, at der i beboergruppen er enkelte udadreagerende – der arbejdes på at personalet bevarer roen og 'går med' beboerne.

Der har fra pårørende side været udtrykt utilfredshed over manglende træning og udvikling på det fysiske og kognitive område. Dette er taget op på personale/team møder.

10) Sundhed og Sygdom

Institutionen følger Silkeborg Kommunes officielle rygepolitik – der er nul alkohol for personalet – og der er intet misbrug blandt beboerne.

Der opleves ingen problemer i forhold til personlig hygiejne.

Der er fokus på at yde fysisk og psykisk omsorg i forhold til den enkelte, at personalet kender den enkeltes vaner og ved hvilke små ting, der bringer glæde.

Som et led i ønsket om at give optimale muligheder for optimal udvikling – er der planlagt et udviklingsprojekt omkring kost.

Med hensyn til medicin:

Der er procedure for håndtering af medicin. Der er medicin ansvarlig, der står for optælling /uddeling o.s.v. Der har været to tilfælde af fejlmedicinering.

11 og 12) Brugerøkonomi og Brugerindflydelse

Retningslinier for håndtering af brugerøkonomi følges – der er for øjeblikket ved at blive kigget på reglerne vedr. betaling for ledsagelse til eksempelvis biograf besøg og udflugter.

Beboerne har opsparing i bank.

Brugerne inddrages i planlægningen i det omfang de kan, mange har svært ved at overskue og give udtryk for ønsker. Der vil fremover blive arbejdet på større inddragelse i eksempelvis udviklingsplaner.

Der har ikke været brugerundersøgelser.

Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer

13 og 14) Struktur og samarbejde og kommunikation

Der er en leder og en afdelingsleder. Kompetencen ligger hos lederen som ligeledes er daglig sikkerhedsleder.

Personalet består af pædagoger, plejere og ufaglærte. Der er et stort ønske om ansættelse af pædagoger med neuropædagogisk baggrund.

Til den daglige kommunikation bruges dagbøger – der er overlevering mellem aktivitetscenteret og døgn og mellem de forskellige vagthold efter fast procedure.

Der afholdes personalemøde hver 14. dag.

Journaler og personalesager er i et aflåst system.

Efter samling af botilbuddene bliver det nemmere at fordele de personalemæssige ressourcer, der hvor behovet er.

Man følger Silkeborg Kommunes overordnede politikker, der arbejdes på at lave procedure for implementering.

15) Arbejdsplanlægning

Lederen laver arbejdsplanlægningen.

Der er ingen lokalaftaler på institutionen.

Der er vågen nattevagt og 4 personaler morgen og eftermiddag på døgndelen.

Enkelte beboere har ledsagerordning

16) Fysiske rammer

Botilbuddet har til huse i 2 bygninger – hvoraf den ene er fra 2000 og den fra 2007.

Alle beboere har en 2 værelses lejlighed med eget køkken og bad.

Det nye byggeri fremstår lyst og åbent – der arbejdes stadig med at komme på plads

Det vides endnu ikke, hvordan de nye fysiske rammer vil komme til at fungere – umiddelbart virker rammerne snævre – samtidig er der dog sket et løft for døgntilbuddets beboere.

Aktivitetscentret, der har til huse i pavilloner, skal omlægges – de nuværende rammer er ikke egnede til formålet.

17) Sikkerhedsforhold

Beredskabsplanen er på vej gennem systemet til godkendelse.

Der er ved at blive undersøgt med hensyn til brandmyndighederne.

Ikke alle har førstehjælpskursus.

18) arbejdsmiljø

Der er lavet APV på det gamle tilbud.

Nogle af de problemer der er peget på er en dagligdag præget af vold og trusler om vold. Derudover er det besluttet, at der skal arbejdes med samarbejdsrelationer og personlig udvikling og området omkring introduktion og instruktion af nye medarbejdere. Man oplever, at den nuværende oplæring er mangelfuld på grund af manglende tid

Personalet udtrykker tilfredshed med, at der nu bliver arbejdet med de forskellige problemstillinger. Og der er forventning om en positiv udvikling for tilbuddet.

Der har været 13 voldsepisoder.

Der er 1 langtidssygemeldt på grund af en arbejdsskade.

Der er et højt sygefravær – man følger fast procedure for indsats vedr. sygefravær.

19) rekruttering af nye medarbejdere / fastholdelse

Oplevelsen er, at det er svært at rekruttere folk til opgaven med senhjerneskedede, derudover er man usikker på om botilbuddet har et dårligt ry som arbejdsplads på grund af den krævende beboergruppe.

Der har været et personale flow på 43 gennem de sidste 3 år

Man er bevidste om at have uddannet personale – da dette giver et kvalitetsløft.

20) personaleudvikling – personaleuddannelse

Der har været gennemført medarbejdersamtaler – dette gav anledning til at iværksætte ekstern supervision til personalet

Der skal laves planer for personalets udvikling og efteruddannelse – således at de kan leve op til de krav arbejdet med senhjerneskedede stiller.

Ved udskiftning i beboergruppen skal der fremover være mere fokus på at nye beboere vil kunne profitere af neuropædagogik.

Udvikling af tilbuddet

21) Udviklingstiltag

Der er en samlet løsning på vej omkring hjerneskadeområdet i Silkeborg Kommune – i løbet af 2008 etableres et Kraft- og Videnscenter på området, der samler nuværende og kommende tilbud i en organisation. Dette forventes at give området et kraftigt løft.

Der er iværksat arbejde omkring det psykiske arbejdsmiljø og der vil blive lavet plan for videre-/efteruddannelsesforløb for personalet.

Der er fokus på træning og udvikling på det fysiske og kognitive område og der arbejdes kontinuerligt på at udvikle dette område.

22) Aftaler

Der blev ikke lavet konkrete aftaler. I den kommende fase hvor arbejdet med de forskellige tiltag er i gang er det tæt kontakt mellem institutionen og Handicapsektionens ledelse og konsulenter.

Opsamling Beboere / Pårørende

Det har ikke været muligt at interviewe beboerne, men under fremvisning af lejligheder var det meget tydeligt, at det er beboerens hjem – indrettet efter den enkeltes smag. Under forberedelsen til formiddagskaffen herskede der en hyggelig stemning og en god tone mellem beboere og personale.

Deltagerne i pårørendemødet gav udtryk for, at de var glade for den udvikling tilbuddet er inde i og glade for den dialog der er mellem tilbuddet og de pårørende. De var positive overfor tilsynet, som de opfattede som interesse for beboernes trivsel og udvikling, og som et udtryk for at Silkeborg Kommune tager opgaven som driftsherre af tilbuddet alvorligt.

Resume og sammenfattende konklusion

Pilen Bo- og Udviklingscenter er et botilbud til 9 personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Målgruppen er personer med erhvervet hjerneskade og/eller organiske sindslidelser. Botilbuddet er beliggende i en mindre by ca. 10 km fra Silkeborg, tæt på naturen og

tæt på mindre by med diverse tilbud såsom svømmehal, butikker og medborgerhus. Bygningerne er fra henholdsvis 2000 og 2007 og indeholder 9 handicapvenlige lejligheder i 2 huse, alle med eget køkken og bad og fælles opholdsareal.

Tilbuddets overordnede mål er at give et kvalificeret pædagogisk tilbud der gennem relationer og tryghed i dagligdagen, giver mulighed for trivsel og udvikling ud fra den enkelte beboers behov og handicap, samtidig med at der er mulighed for at indgå i sociale sammenhænge.

På baggrund af besigtigelse af de fysiske rammer, tilsynsmødet og mødet med beboere/pårørende er det tilsynets vurdering, at Pilen Bo- og Udviklingscenter er et tilbud i god udvikling. Tilbuddet er præget af ønsket om at udvikle og støtte beboerne i at få et godt liv ud fra den enkeltes forudsætninger. Der er optimisme, lyst og gå på mod i forhold til de ændringer, der allerede er i gang og de der er på vej.

Den nys overståede flytning har været en udfordring for såvel personale som beboere og der forestår et stort arbejde med at få implementeret en pædagogisk praksis og få sammensmeltet de forskellige kulturer. Der venter et stykke arbejde i at give beboerne på døgntilbuddet en 'følelse af eget hjem', et privatliv. De tidligere faciliteter var ikke egnede til dette formål og livet blev levet meget sammen. For aktivitetsdelens vedkommende er det besluttet at nedlægge tilbuddet og i stedet overføre brugerne til tilbud i forbindelse med andre eksisterende dagtilbud i Silkeborg Kommune.

Der venter også en stor opgave i at få udviklet tilbuddets faglige profil, at få klarhed på hvilke teoretiske pædagogiske principper og pædagogiske fokuspunkter, der arbejdes ud fra. Gennem årene har forskellige ledere haft forskellig tilgang til arbejdet med beboergruppen. Dette har tilført pædagogikken elementer fra mange forskellige teoretiske retninger. For at tilgodese den blandede beboersammensætning vil det fortsat være nødvendigt af have en differentieret pædagogisk tilgang til den enkelte, men fremover ud fra en overordnet teoretisk ramme.

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er præsenteret for forhold der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.